

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	39789 Регіональний розвиток і просторове планування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	106 Географія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39789
Назва ОП	Регіональний розвиток і просторове планування
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Габчак Наталія Францівна, Смолінська Анастасія Василівна, Яворська Вікторія Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.02.2024 р. – 07.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.chnu.edu.ua/media/43wc05zd/39789-rehionalnyi-rozvytok-i-prostorove.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.chnu.edu.ua/media/h24hobbd/39789-rehionalnyi-rozvytok-i-prostorove-planuvannia.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Регіональний розвиток та просторове планування» за першим (бакалаврським) рівнем ВО функціонує у класичному <https://office.naqa.gov.ua/> університеті, який має давні академічні традиції підготовки викладачів, дослідників та інноваторів в галузі географії. При цьому ОП має амбітні цілі, кадровий потенціал, впливових стейкхолдерів, потужне матеріально-технічне забезпечення та відповідне середовище для успішного розвитку. Вона цілком відповідає сучасним тенденціям розвитку спеціальності 106 «Географія» та потребам ринку праці. Програма значною мірою дозволяє усім учасникам освітнього процесу на якісному рівні отримати необхідні компетентності та програмні результати навчання. При цьому ЕГ констатує загальну відповідність вимогам про акредитацію освітніх програм таких процесів: проектування цілей ОП; розробка структури та змісту ОП; формування доступу до ОП та визнання результатів навчання; організація навчання і викладання за ОП; контроль знань, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність; забезпечення ОП людськими ресурсами; формування МТБ і освітнього середовища; розробка і впровадження системи внутрішнього забезпечення якості ОП; створення прозорих та публічних процедур для якісного функціонування програм. В результаті вивчення ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» та особливостей освітньої діяльності експертна група зробила наступні висновки: розробка ОП її зміст, мета та цілі у повній мірі відображають галузевий та регіональний аспекти, а затребуваність у фахівців з регіонального розвитку та просторового планування є актуальною як на сучасному ринку праці так і в перспективі. Групою розробників підбрано оптимальний набір освітніх компонентів задля набуття здобувачами освіти необхідних компетентностей та досягнення заявлених програмних результатів підготовки бакалаврів спеціальності 106 «Географія». До розробки та перегляду змісту ОП активно залучаються здобувачів освіти, роботодавці та академічна спільнота. Проведення освітньої програми забезпечує колектив НПП із високим рівнем академічної та професійної кваліфікації, які успішно поєднують навчальну та науково-дослідницьку роботу, задіюючи до неї здобувачів освіти. Вагомою перевагою є активне залучення роботодавців до навчання та практичної підготовки здобувачів освіти за ОП. В Університеті забезпечені умови прозорості та безпечної діяльності усіх учасників освітнього процесу. Створено якісне матеріально-технічне забезпечення. За результатами акредитаційної експертизи членами ЕГ встановлено, що ОПП відповідає «Критеріям оцінювання якості освітньої програми», разом з тим ЕГ засвідчує і існування резервів для удосконалення, як самої програми, так і процесу її реалізації, за критеріями, що наразі мають загальну відповідність. При цьому усі зазначені недоліки наразі не є суттєвими, а врахування рекомендацій дозволить у перспективі покращити умови для подальшого успішного функціонування цієї програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП має загальну відповідність місії та стратегії розвитку ЗВО. Позиція стейкхолдерів виявляється за допомогою багатовекторних заходів. ОП враховує тенденції розвитку ринку праці, а також галузі «Природничі науки». Адже впровадження реформ АТУ, медичної, освітньої та ін., потребують врахування геопростору, його планування та організації, вирішення практичних регіональних завдань, що відображають ПРН ОП. Існує потреба у фахівцях, що здійснюватимуть розробку стратегії розвитку регіонів, районів, громад з метою підтримки збалансованого розвитку регіонів різного типу для відбудови повоєнної України. Формування цілей та ОК ОП здійснюється з урахуванням досвіду розробки як аналогічних вітчизняних, так і іноземних ОП, зокрема: КНУ, ЛНУ, ХНУ, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași (Румунія); University of Liverpool (Велика Британія). Внутрішні Положення ЗВО передбачають для ЗО широкі можливості щодо вибору дисциплін. Практична підготовка ЗО дозволяє здобути сучасні компетентності, які необхідні для подальшої професійної діяльності. ОП відображає галузевий та регіональний аспекти, що й забезпечить подальшу конкурентно-спроможність на ринку праці. Чернівецька область є поліетнічним транскордонним регіоном, що потребує врахування цих особливостей при формуванні конкурентноспроможного стану громади, визначенні особливостей її розвитку. На ОП застосовуються інноваційні форми і методи навчання (круглі столи, мозковий штурм, «Займи позицію»). НПП оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик, на ОП поглиблене вивчення ГІС, хоча й вказують базові праці класиків географічних досліджень. Сильною стороною ОП є потужний склад НПП. НПП задіяні у роботі наукових та госпдоговірних тем, міжнародних проектів, співпрацюють із колегами ЗВО України та Польщі й Румунії. Сучасна МТБ забезпечує ефективну діяльність ОП, практичні заняття проводяться у тематичних лабораторіях, навички практичної діяльності у ГІС отримують у комп'ютерних класах із ЛЗ. Зі ЗО проводиться роз'яснювальна робота з питань дотримання норм та протидії порушенням академічної доброчесності. Такі чіткі роз'яснення забезпечують обізнаність та прозорість і відіграють вагому роль у формуванні позитивного іміджу ОП та ЗВО. ЗВО сприяє професійному розвитку НПП, запроваджено матеріальне і моральне стимулювання (за результатами рейтингування нараховуються цільові премії та відзнаки). ЗВО залучає роботодавців професіоналів-практиків до аудиторних занять на регулярній основі (сумісники) в основному у форматі читання лекцій та практик. В ЗВО створені всі умови для безпечного навчання студентів. ЗВО дотримується процедури розроблення, затвердження та періодичного перегляду ОП, що сприяє удосконаленню змісту ОП. Це підтверджує аналіз внесених змін за період переглядів ОП. ЗВО регулярно проводить опитування, в яких беруть участь стейкхолдери. На веб-сайті ЗВО наявна у відкритому доступі нормативна документація, яка регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. З урахуванням визначених пріоритетів ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» необхідно визначити ОК, які можна рекомендувати викладати англійською мовою., в т.ч. із залученням закордонних лекторів, представників партнерських ЗВО. Рекомендуємо Гаранту ОП та адміністрації ЗВО з 01.09.24р. запровадити використання в навчальному процесі онлайн-семінарів (вебінарів) з закордонними науковцями та практиками. 2. Слабкою стороною є відсутність практики участі здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» у програмах міжнародної академічної мобільності. Рекомендуємо посилити академічну мобільність здобувачів вищої освіти, використовуючи програми семестрового обміну, мовних стажувань, міжвузівських тренінгів та воркшопів. Популяризувати академічну мобільність серед студентства шляхом консультативної підтримки та аналізу основних причин її низького рівня через опитування. Сприяти реалізації процесу визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті. Гаранту ОП протягом 2024-2025 н.р. активізувати роботу із залученням здобувачів до участі у міжнародних проєктах, конкурсах наукових робіт. 3. З урахуванням попиту на ринку праці фахівців даної ОП, ЕГ рекомендує запровадити на ОП дуальну форму здобуття вищої освіти, яка зміцнить та удосконалисть практичну складову освітнього процесу зі збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки, а також посилить роль роботодавців у підготовці кваліфікованих кадрів. Гаранту та РГ з розробки ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» та адміністрації ЗВО розглянути можливість впровадження дуальної форми освіти. 4. Гаранту ОП та РГ до 1.09.2024 р. переглянути списки рекомендованих літературних джерел у силабусах ОК у контексті наявності посилань з доменом .ru та літературних джерел датованих до 2000 року, та доповнити списки літератури в РП навчальних дисциплін з урахуванням міжнародних наукових досягнень в географії, просторовому плануванні, в тому числі власними науковими публікаціями у міжнародних виданнях за змістом ОК, що викладаються.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

При розробці ОП «Регіональний розвиток та просторове планування» за першим (бакалаврським) вищої освіти було чітко сформульовано мету та цілі. Так, ціллю ОП є підготовка бакалаврів, які володіють знаннями й сформованими компетентностями для здійснення наукової та практичної діяльності з аналізу локальних та регіональних диспропорцій на підґрунті засад сталого розвитку. ОП забезпечує теоретичну та практичну підготовку здобувачів, які набувають комплексних знань для виконання професійних завдань інноваційного характеру у галузі географії, регіоналістики, територіального і просторового планування, управління регіональним розвитком та здійснення освітньої управлінської діяльності. Цілі ОП відображають ідеї місії та напрямки розвитку Чернівецького національного університету імені Ю.Федьковича відображені у стратегії розвитку ЗВО <https://www.chnu.edu.ua/university/normativni-dokumenty/stratichnyi-plan-rozvytku-na-2019-2026-roky/> та Статуті ЧНУ <https://www.chnu.edu.ua/university/normativni-dokumenty/statut/>. Відповідно до місії ЗВО авторами ОП сформульована її наскрізна ціль – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів з метою вивчення регіональних відмін та територіально-просторового планування та проектування. ЕГ пересвідчилася, що ціль ОП враховуючи її особливість може бути досягнута на базі матеріально-технічного забезпечення Університету, лабораторій кафедри/факультету, завдяки залученню до організації освітнього процесу практичних фахівців закладів державної адміністрації, голів територіальних громад. Під час зустрічі 4 з ЕГ роботодавці підтвердили свою участь у реалізації ОП (викладання на ОП (за сумісництвом), онлайн-лекції, майстер-класи, тренінги, рецензування тощо). Як підтвердили під час зустрічі 1, проректори та гарант у перспективах розвитку Університету можливості подальшого вдосконалення ОП, керівництво бачить продовження співпраці з територіальними громадами, актуалізація освітніх компонент (далі – ОК) ОП згідно із запитом стейкхолдерів та ринку праці, сучасних наукових досліджень у сфері планування та управління.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При формулюванні цілей ОП проектною групою враховувались пропозиції усіх зацікавлених сторін (стейкхолдерів, здобувачів та академічного персоналу), які надходили через відгуки, рецензії та під час обговорення, як при розробці ОП так і при її переглядах. Пропозиції роботодавців враховувалися починаючи із етапу розробки

ОП: рекомендація від Чернівецької обласної державної адміністрації підсилити блок регіональних досліджень та від Чернівецької обласної ради - посилення вивчення географічних особливостей регіону (2020 р. <http://surl.li/pehdxr>, <http://surl.li/peheb>), що було враховано у ОП версії 2020р.; головою Рукшинської громади Горбатюком О. було запропоновано ввести до переліку ВК курс «Управління регіональними проектами» (2021 , <http://surl.li/pewvtr>) що було підтримано та враховано у ОП 2021р.; начальник управління з питань місцевого самоврядування та розвитку туризму Марчук Х. внесла багато пропозицій щодо змін до ОП, зокрема щодо змін та розширення блоку ВК (2023р <http://surl.li/pewvtr>). що було враховано. Також ОК запропонований у 2021 році Горбатюком О. переведено до блоку нормативних у ОП 2023р. Усі пропозиції стейкхолдерів були конструктивними та обґрунтованими, а їх врахування підкреслило цілі програми та її унікальність.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати ОП «Регіональний розвиток та просторове планування» в відображають сучасні тенденції розвитку спеціальності 106 «Географія», сучасного ринку праці. А також галузевий та регіональний контекст. Розробниками враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Цілі та ПРН ОП забезпечують підготовку фахівців, що здатні оцінювати і прогнозувати регіональні природничі та суспільно-географічні процеси, аналізувати місцезоналення, економічний потенціал території, регіональні відмінності природокористування, соціально-економічного розвитку та обґрунтувати формування нових полюсів розвитку економіки, оцінювати ризики та перспективи процесів децентралізації, використовувати ГІС в регіональному плануванні та управлінні. Потреба у таких фахівцях суголосна із Стратегією розвитку Чернівецької області до 2027р (<http://surl.li/affpb>) та безумовно зростає у період післявоєнної відбудови України. Галузевий контекст чітко простежується у функціонуванні та підготовці здобувачів освіти за ОП «Регіональний розвиток та просторове планування» галузі знань 10 «природничі науки» спеціальності 106 «Географія», через дослідження та вирішення багатьох глобальних і регіональних проблем сьогодення, що відображає об'єкт дослідження географії. Регіональний контекст, підкреслено ОК які підсилюють вивчення Чернівецької області як поліетнічного транскордонного регіону. Факт врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм підтверджується аналізом суміжних ОПП КНУ ім.Тараса Шевченка, ЛНУ ім. Івана Франка, ХНУ ім. В.Н. Каразіна та ін. Про співпрацю із представниками академічної спільноти яких було підкреслено під час відкритої зустрічі. Серед ОП зарубіжних ЗВО було проаналізовано: Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași (Румунія) (Area of study – Geography, Programme of study –“Tourism and regional development”); University of Liverpool (Велика Британія) (Undergraduate courses «Geography and Planning»); Universitatea «Stefan cel Mare» din Suceava (Румунія) (Programa de licență «Relații internaționale și studii europene»). Аналіз аналогічних ОП дав можливість розширити каталог ОК, а відповідно – забезпечити підготовку фахівців із широким набором компетентностей. Актуальність ОП «Регіональний розвиток та просторове планування» та потребу у випускниках із згаданими ПРН на ринку праці підтвердили учасники зустрічей стейкхолдерів та випускників із експертами.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Зміст ОП 2021 та 2023 рр. «Регіональний розвиток і просторове планування» узгоджено зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 106 Географія галузі знань 10 Природничі науки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (<http://surl.li/pfbon>) та враховано основні положення. ОП спрямовано на досягнення результатів навчання визначених стандартом шляхом підбору обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів, що забезпечують здобуття загальних (ЗК1-ЗК12) і спеціальних (СК1-СК11) компетентностей та досягнення програмних результатів навчання (ПР01-ПР11). Також перелік ПРН Стандарту доповнений для підкреслення унікальності ОП (ПР12-ПР18). Інформацію про забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП надає матриця відповідності. Закладені в ОП ПРН, ЗК та СК досягаються за рахунок використання технологій та методів навчання, способів та засобів, матеріально-технічної бази тощо

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

При формулюванні мети та ПРН розробниками враховано тенденції розвитку спеціальності, ситуації на ринку праці, підкреслено галузевий та регіональний контексти. З одного боку сучасні тенденції регіонального розвитку потребують врахування особливостей геопростору, його планування та організації, виявлення причинно-наслідкових зв'язків та їх просторового прояву, вирішення практичних регіональних завдань, а з іншого – регіон провадження ОП (Чернівецька область) є поліетнічним транскордонним регіоном, що потребує врахування цих особливостей при формуванні конкурентноспроможного стану громади, визначенні особливостей розвитку її

соціальної та економічної сфер тощо. Це і зумовило формування основних цілей ОП - підготовки фахівців, що володіють знаннями й сформованими компетентностями для здійснення наукової та практичної діяльності з аналізу локальних та регіональних диспропорцій на підґрунті засад сталого розвитку, комплексними знаннями для виконання професійних завдань інноваційного характеру у галузі географії, регіоналістики, територіального і просторового планування, управління регіональним розвитком та здійснення освітньої управлінської діяльності. Саме комплексне врахування згаданих контекстів знайшло відображення у виокремленні додаткових ПРН 12-18 по за межами Стандарту. Враховано рекомендації роботодавців, побажання ЗО та науковий і педагогічний досвід НПП. Враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. У процесі розробки та перегляду ОП при формулюванні цілей та ПРН були проаналізовані ОП у вітчизняних ЗВО: КНУ (ОП "Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування"; ОП "Урбаністика та міське планування"; ОП «Транскордонне екологічне співробітництво»), ЛНУ (ОП "Урбаністика, просторове планування і регіональний розвиток"), ХНУ (ОП "Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток") та інші. Серед ОП зарубіжних ВНЗ було проаналізовано: Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași (Румунія) (Area of study – Geography, Programme of study – "Tourism and regional development"); University of Liverpool (Велика Британія) (Undergraduate courses «Geography and Planning»); Universitatea «Stefan cel Mare» din Suceava (Румунія) (Programa de licență «Relații internaționale și studii europene»). результат у ОП було оновлено зміст, розширено можливості вибору Як ОК, удосконалено структурно-логічну схему, збільшено обсяг практичної підготовки, розширено можливості формування дослідницьких і соціальних навичок (soft skills) здобувачів (додано ОК23 – Основи фінансової грамотності, ОК 33 – Основи кадастру та регіонального планування; відкориговано зміст ОК28 – Основи територіального планування та додано ПРН 12-18.). Як результат комплексного аналізу інформації проектною групою забезпечено баланс добірки ОК та забезпечення під час їх вивчення ПРН. Динаміка набору здобувачів освіти та аналіз тісної співпраці з роботодавцями дає можливість стверджувати про перспективи розвитку даної ОП

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. У звіті самооцінювання більше уваги було приділено регіональному контексту реалізації ОП, тоді як міжнародний лишився дещо поза увагою. Досвід співробітництва із професіоналами галузі та потенційними роботодавцями свідчить на користь дотримання балансу між підготовкою фахівців для національного та міжнародного ринку праці. Рекомендовано: уточнити та за необхідності розмежувати міжнародний та регіональний контекст під час чергового перегляду ОП. 2. З урахуванням визначених пріоритетів ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» та регіонального контексту діяльності ОП (транскордонного розташування) рекомендовано Гаранту та РГ при черговому перегляді ОП визначити ОК, які можна було б рекомендувати викладати англійською мовою., в т.ч. із залученням закордонних лекторів, представників партнерських ЗВО. Що сприятиме як активізації міжнародної співпраці, так і розширить практику мовних навичок здобувачів освіти. Зауважимо, що серед ОНП наявні фахівці з відповідною кваліфікацією.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ встановлено, що мета ОП повністю відповідає місії і Стратегії розвитку ЧНУ. Галузевий і регіональний контекст враховані при проектуванні ОП. Програмні результати навчання визначені з урахуванням інтересів стейкхолдерів, потреб ринку праці. При проектуванні ОП були вивчені й застосовані кращі практики українських й іноземних ЗВО. Беручи до уваги цілісність наведених фактів за кожним підкритерієм, ЕГ дійшла висновку, що за критерієм 1 ОП відповідає рівню В з не суттєвими недоліками.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Регіональний розвиток та просторове планування» та окремих ОК (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) становить 240 кредитів. ОП містить 74,2% обов'язкових компонентів, з них: ОК загальної підготовки – 9,6%, професійної підготовки – 33,1 %, практичної підготовки 57,3 %; вибіркова складова охоплює 25,8 %, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти для спеціальності 106 «Географія» першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 10 "Природничі науки"

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Регіональний розвиток та просторове планування» 2023р. загалом чітко структурована. Всі ОК пов'язані логічною послідовністю й формують взаємопов'язану систему предметів загальної та професійної підготовки. ОК професійної підготовки мають чітке географічне спрямування із урахуванням потреби формування навиків у напрямку регіонального розвитку та просторового планування. Структурно-логічна схема ОП в цілому відображає алгоритм вивчення ОК. Аналіз «Матриці забезпечення ПРН відповідними ОК» показує, що ОК освітньої програми забезпечують досягнення заявлених ПРН (як встановлених Стандартом так і додаткових). Зауважимо на тому, що каталог вибіркових ОК також спрямований на посилення заявлених ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП розроблений відповідно Стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 Географія галузі знань 10 Природничі науки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (<http://surl.li/blavv>) та повністю відповідає предметній області заявленої спеціальності. Об'єктом вивчення та діяльності визначено природні та суспільно-географічні комплекси, їх складові та взаємозв'язки між ними, просторові процеси та форми їх територіальної організації. Предметна область спеціальності – геопросторова (територіальна) організація ландшафтної оболонки Землі, природні та соціально-економічні закономірності її формування та функціонування. А ПРН заявлені у змісті освітньої програми забезпечуються нормативними ОК, які охоплюють всі складові сучасної географії та сфокусовані на вивченні регіональних особливостей формування і розвитку ландшафтної оболонки, зокрема природних, демографічних, соціально-економічних явищ і процесів для їх врахування при плануванні регіонального розвитку.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Аналіз змісту самооцінки та результатів роботи експертів у фокус групах показав, що формування [М1] індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується у трьох напрямках (освітньому, науковому та практичному). Так освітня індивідуальна траєкторія забезпечується через вибіркову складову, яка охоплює 25,8 % (62 кредити) від загального навантаження, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження. Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Положенням про порядок реалізації студентами ЧНУ ім. Юрія Федьковича права на вільний вибір навчальних дисциплін (протокол № 6 від 30.06.2020 р, (<http://surl.li/jysgl>)). Вибір здобувачами освіти курсів варіативної складової передбачає вибір із каталогу ВК (додатку до ОП <http://surl.li/pfemv>) та загально-університетського каталогу (<http://surl.li/lzxoq>). Перелік ВК згаданих каталогів достатньо широкий задля забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії. Практичний напрям формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачає можливість здобувачів освіти вибору бази практики (з запропонованого каталогу понад 35 укладених договорів про співпрацю <http://surl.li/afksp>, чи укласти договір самостійно), а науковий – через вільний вибір тематики наукових досліджень, що відобразиться у тематиці курсових та кваліфікаційних робіт (<http://surl.li/pfenl>). У випадку вибору баз практик чи тематики наукових досліджень здобувачі освіти не обмежені лише запропонованими каталогами, у ЗВО створені умови для забезпечення індивідуальних вподобань щодо практичної чи наукової діяльності.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація та проведення практик у ЗВО регламентується Положенням про практики (<http://surl.li/jdfdu>). ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» передбачено практики загальною кількістю 18 кредитів ЕКТС (7,5%). Відповідно до навчального плану (<http://surl.li/pewvr>) в 2 та 4 семестрах передбачені навчальні практики (ОК40-41, обсягом у 6 та 5 кредитів), виробничу практику у 5 семестрі (3 кредити), та у 7 – виробничу (педагогічну) практику (на 4кредити). Практична підготовка забезпечує компетентності здобувачів, які необхідні для їх професійної діяльності, зокрема: ЗК 1-3, 5-10, 12; СК 2-9, 11-12, а також розвивати ПРН 1-18 (детально за видами практик компетентності та ПРН розкриті у матриці ОП). Навчальні практики передбачають набуття практичної підготовки з топографії, геоінформаційних технологій, загальної географії, а також проходження професійно-орієнтованих практик. А під час виробничих практик - безпосередньо формуються навички майбутніх менеджерів-управителів. Можливість вільного вибору бази проходження практики простежувалася під час зустрічі із здобувачами освіти, де кожен вказував на різні види діяльності під час практики. Усі практики організуються відповідно розробленої наскрізної програми практик та оцінюються при відкритому захисті на кафедрі.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям через отримання ЗК 8, 11, 12 та СК 2, 11,12. в результаті вивчення наступних ОК: Іноземна мова (за професійним спрямуванням), Українська мова (за професійним спрямуванням), Актуальні питання історії та культури України, Етногеографія України, Географія населення і розселення, Правові основи географічного менеджменту, Геоурбаністика з основами міського планування, Політична географія та геополітика України, а також професійно-орієнтованих навчальних та виробничих практик, під час захистів курсової та кваліфікаційної роботи, а також кваліфікаційного іспиту. Вивчення ВК лиш посилює формування соціальних навичок. Під час зустрічей у фокус групах було підтверджено активну участь здобувачів освіти у різноманітних проектах та заходах наукового, соціального, спортивного та культурно-масового спрямування, що задовольняє соціальні потреби під час навчання у ЗВО, що також знаходить своє документальне підтвердження на сайту випускової кафедри (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o7_stud_gut)

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Діючі навчальні плани розроблялися згідно вимог Положення про організацію навчального процесу у ВНЗ (<http://surl.li/gfawj>). Відповідно обсяг загального навантаження за ОПП, 2023 р. становить 7200 год. (240 кредитів ЄКТС), з яких на аудиторну роботу: 17,5% лекції, 7,7% лабораторні заняття ,13,4% практичні заняття та 0,6% семінарські заняття. Навантаження в розрізі дисциплін розподілене рівномірно - від 3-5 кредитів ЄКТС. Щотижневе аудиторне навантаження на всіх курсах не перевищує 30 год., а саме на 1 курсі пересічно становить 25 год.; 2 курсі – 21 год.; 3 курсі – 23 год. та 4 курсі – 20 год, що унеможливує перевантаження здобувачів. Кількість контрольних заходів (заліків, іспитів) у семестрі знаходиться в межах допустимих визначених норм: не більше 8 на семестр, з них 3-5 іспитів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В ЗВО діє «Положення про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1_cEMtri8-6HmaoEaQTfQXpRtz_gCgxa2/view?usp=sharing). На даній ОП підготовка здобувачів освіти за дуальною формою не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП має чіткий та структурований зміст; ОК поєднані у взаємопов'язану логічну систему, де чітко простежується урахування регіонального аспекту (ОК 36, ОК 39, ВК 34, ВК 36, ВК 37, ВК 42, ВК 53) та навиків затребуваних сучасним ринком праці (ОК7, ОК12, ОК14, ОК16, ОК23, ОК25, ОК36, ОК37, ОК40, ОК41), а результатом їх вивчення є досягнення заявлених цілей та ПРН, що якісно вирізнятиме випускників даної ОП у подальшій професійній діяльності. У ЗВО створені усі передумови для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії: розроблено каталоги вибіркових дисциплін в межах ОП та університету; укладено ряд угод про співробітництво із 39 підприємствами, які за напрямом діяльності відповідають змісту спеціальності 106 «Географія» й ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування»; забезпечено умови для індивідуальної наукової діяльності. При реалізації ОП здобувачі освіти під час навчання мають змогу визначитися із тими напрямками географічних досліджень які їм найбільше імпонуватимуть у майбутній професійній діяльності. І продовжити працювати за обраним напрямом при проходженні виробничої практики. Здобувачі освіти даної ОП мають можливість набуття соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям. Вони передбачають навчання соціально-активного та освіченого фахівця, який вміє переконувати, знаходити підхід до людей, бути лідером, спілкуватися, вести

переговорний процес, працювати в команді, керувати часом (тайм-менеджмент), бути ерудованим, креативним, що є важливими навиками сучасного управителя з регіонального розвитку та просторового планування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони не виявлені, однак задля удосконалення освітнього процесу на ОП «Регіональний розвиток та просторове планування», ЕГ рекомендує: запровадити на ОП дуальну форму здобуття вищої освіти, яка зміцнить та удосконалив практичну складову освітнього процесу зі збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки, а також посилює роль роботодавців у підготовці кваліфікованих кадрів. У ЕГ викликає сумнів доречність присвоєння кваліфікації: менеджер (управитель) регіонального розвитку.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура і зміст ОП відображають особливості та потреби регіонального ринку праці провадження ОП. Зміст ОП передбачає практичну складову спрямовану на формування навиків роботи в ГІС. Освітні компоненти, включені до ОП, логічно між собою взаємопов'язані та дозволяють досягти заявлених цілей ОП, що якісно вирізнятиме випускників даної ОП у подальшій професійній діяльності. В процесі моніторингу ОП та освітньої діяльності ЗВО. ЕГ дійшла висновку, що за критерієм 2 ОП відповідає рівню В з не суттєвими недоліками.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Регіональний розвиток і просторове планування», яка подана до акредитації є чіткими та зрозумілими, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО за посиланням <http://surl.li/khwvu>, на сайті географічного факультету <http://surl.li/affps> та випускової кафедри географії України та регіоналістики <http://surl.li/pfztc>. Під час роботи ЕГ підтверджено, що Правила прийому 2023 року є загальнодоступними, чіткими і зрозумілими не містять дискримінаційних положень, відображають загальні положення організації прийому вступників, обсяги прийому та державного (регіонального) замовлення, строки прийому заяв та документів конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядок прийому заяв та документів, особливості організації та проведення конкурсного відбору, особливості оплати навчання тощо. На сайті географічного факультету розміщена презентація освітньої програми та відеоролик, які розкривають суть, унікальність, специфіку навчання та перспективи подальшого працевлаштування, що допомагає вступнику зорієнтуватися у виборі майбутньої спеціальності <http://surl.li/affps>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У Правилах прийому на навчання до ЧНУ ім.Ю.Федьковича, які затверджені Вченою радою від 24 квітня 2023 року, протокол №4 <http://surl.li/khwvu> зазначено, що для здобуття ОС бакалавр за даною ОП на місця державного (регіон.) замовлення, так і за кошти фізичних/юридичних осіб, можуть зараховуватися особи із повною загальною середньою освітою, які мають свідоцтво, успішно склали НМТ та підготували мотиваційний лист. В результаті інтерв'ювання фокус-груп ЕГ встановила, що особливості самої програми враховані в переліку сертифікатів ЗНО попередніх років та НМТ, які включали: українська мова (0,3 ваговий коефіцієнт НМТ) та математика (0,35), а третій на вибір: історія України або іноземна мова або біологія або фізика або хімія (0,35). Також абітурієнти мали змогу вступати за результатами ЗНО 2020 та 2021 років, де обов'язковими були: українська мова та література (0,2) і географія (0,5), а третій на вибір: математика, історія України або іноземна мова або біологія або фізика або хімія (0,2) <http://surl.li/pgbfm>. До 2022 року спеціальність мала особливу підтримку держави (Додаток 6), а у 2022 та 2023 роках – через високі прохідні бали в широкому конкурсі спеціальність 106 – Географія була вилучена з даного додатку, що негативно вплинуло на кількісні показники набору здобувачів. Відрадно, що НПП та здобувачі в.о. піднімають питання про важливість географії як науки та повернення її до переліку предметів НМТ. Проведена зустріч із здобувачами денної форми навчання (10 осіб) підтвердила інформацію щодо відповідності здійснення прийому на навчання відповідно до Правил прийому ЗВО. Як бачимо, вимоги до вступників, які чітко прописані в Правилах прийому до ЧНУ ім.Ю.Федьковича, є продуктивними для формування контингенту здобувачів, які

вмотивовані та мають належний рівень знань для навчання за даною ОП. Своєчасна відмова від набору здобувачів на заочну форму навчання цілком оправдана так як дозволила на денній формі навчання сформувати повнокомплектні групи.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Щодо визнання результатів отриманих в інших ЗВО в ЧНУ ім.Ю.Федьковича розроблені документи, які містять необхідні роз'яснення щодо цього питання, зокрема: «Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти» <http://surl.li/kitrs>. Додатково, університет регулює порядок академічної мобільності здобувачів в.о. відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти» <http://surl.li/jysmu>. Дані Положення висвітлені на офіційному сайті університету та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час зустрічі із здобувачами ОП ЕГ переконала, що здобувачі мають повний доступ до інформації про існуючі програми академічної мобільності в Університеті, правила подання заявок, за необхідності – процедури внутрішнього конкурсного відбору, вимог щодо перезарахування кредитів у межах ОК теоретичного навчання. Професійні консультації з даних питань вони отримують у відділі міжнародних зв'язків <http://surl.li/phyqk>. Проте, практик застосування академічної мобільності на ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» не було, а отже, випадки визнання таких результатів відсутні. У процесі спілкування з'ясовано, що головною перешкодою наразі були як карантинні обмеження так і російсько-українська війна. Експертною групою рекомендовано посилити академічну мобільність, як для викладачів так і здобувачів вищої освіти. Реалізувати процес академічної мобільності використовуючи усі можливі варіанти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

агальний підхід до визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті зазначено в «Положенні про взаємодію формальної та неформальної освіти» <http://surl.li/kitoo> та «Положенні про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес» <http://surl.li/kgjvy>. Інформація про можливість неформальної освіти доводиться здобувачам освіти гарантом ОП, завідувачем кафедри та НПП. Під час зустрічі з здобувачі в.о. впевнено підтвердили свою поінформованість на право визнання результатів навчання у неформальній освіті, які дозволяються виключно для нормативного циклу дисциплін, що викладаються з 2 семестру. Університет може визнати результати навчання, як додаткові, в обсязі не більше 10% кредитів від загального обсягу по даній ОП. Здобувачі даної ОП активно займаються інформальною освітою, в залежності від потреб поглиблення своїх знань через відомі освітні платформи «Prometheus», «Coursera», «Laba» з отриманням сертифікатів, однак конкретних прикладів застосування цієї практики на ОП не було. Як пояснили учасники зустрічі їх лякають паперові формальності подання заяв, підтверджуючих документів тощо. При перегляді сайту новин факультету ЕГ зазначає участь здобувачів у тренінгу по залученню грантів <http://surl.li/puqzk>, відкритому практичному семінарі «Віртуальні подорожі з використанням цифрових засобів візуалізації» <http://surl.li/apijy>, міжвузівському семінарі-тренінгу «Дослідження української ідентичності шляхом розвитку фестивального туризму» <http://surl.li/purha> тощо. За даною ОП поки не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти. Випадків зарахування результатів неформальної освіти як окремих ОК за ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сайт географічного факультету спрямований на освітні потреби абітурієнтів, де розміщено презентацію освітньої програми та відеоролик, які розкривають суть, унікальність, специфіку навчання та перспективи подальшого працевлаштування, що допомагає вступнику зорієнтуватися у виборі майбутньої спеціальності <http://surl.li/affps>.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкою стороною є відсутність практики участі здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» у програмах вітчизняної та міжнародної академічної мобільності. Рекомендуємо посилити академічну мобільність здобувачів вищої освіти, використовуючи програми семестрового обміну, мовних стажувань, міжвузівських тренінгів та воркшопів. Популяризувати академічну мобільність серед студентства

шляхом консультативної підтримки та аналізу основних причин її низького рівня через опитування. Сприяти реалізації процесу визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Вся нормативна частина питання стосовно процедур прийому на навчання за ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» та визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО або в неформальній/інформальній освіті є розробленою, затвердженою і впровадженою. ЕГ встановила, що ОП загалом відповідає визначеному критерію за підкритеріями 1, 2 та 3. Посилання на веб-ресурси, що містять інформацію про правила прийому на навчання, подано коректно й у повному обсязі. Вони не містять дискримінаційних положень, вчасно оновлюються та враховують особливості ОП. Однак, разом з тим слабка сторона – низька активність здобувачів у академічній мобільності та неформальній освіті, що пояснюється здобувачами як період криз пандемії та російсько-української війни не є критичною і може бути швидко ліквідовано. Запропоновані ЕГ рекомендації спрямовані на покращення освітнього процесу за ОП і не перешкоджають досягненню цілей, формуванню компетентностей та програмних результатів навчання. Зважаючи на вищезазначене, ЕГ встановила відповідність критерію 3 за рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз змісту ОП, табл. з відомостей СО, основні підходи, методи та технології навчання регламентуються у Полож. про орг. освітнього процесу <http://surl.li/hiko1> та забезпечуються використанням суч. форм та методів навчання з урахуванням особливостей ОК навч. плану з прив'язкою на регіон. аспект. Зустріч з встановила, що форми і методи навчання за даною ОП сприяють досягненню цілей ОП та передбачених нею ПРН, дозволяють сформувати в здобувачів набір знань, умінь і навичок для виконання конкретних прикладних задач із регіон. розвитку та просторового планування. Форми та методи навчання зазначаються у силабусах та роб. програмах ОК <http://surl.li/pgbqg>. Під час карантинних обмежень та в умовах воєнного стану застосовується змішана форма навчання. Використовуються технології дистан. навчання за допомогою платформи Moodle <http://surl.li/pgbrb>, відповідно до Додатку <http://surl.li/hiko1> (ЕГ було надано повний доступ), а також сервіси Google Meet та Zoom. Внутрішня система Е-навчання, наповненість платформи Moodle НММ та ін. електронні сервіси ЗВО дозволяють всім учасникам навчання мати вільний доступ до всієї інформації, яка потрібна для реалізації освіт. процесу. Здобувачі підтвердили зручність використання діючої в ЗВО системи Е-навчання. Під час зустрічей було встановлено, що здобувачі та стейкхолдери в цілому задоволені ОП, проте зацікавлені в більшій орієнтованості на практичну складову. Позитивною практикою, що відповідає вимогам студентоцентрованого підходу, є анкетування здобувачів та НПП, яке проводить Відділ забезпечення якості в.о.. До прикладу, на запитання: «Чи задовольняє Вас організація освіт. процесу?», зокрема: 1) побудова розкладу – 76% здобувачів відповіли – так та 21,9% – частково; 2) метод. забезпечення електр. навчання в системі Moodle – 83,4% відповіли – так та 21,9% – частково; 3) система оцінювання результатів навчання є зрозумілою – 90,6% відповіли – так та 9% – частково <http://surl.li/nvseg>. Щодо анкетування НПП <http://surl.li/puvtr>, на запитання «...чи реалізуються принципи студентоцентризму?» – 84,7% відповіли – так та 9,2% – частково. Принцип академ. свободи реалізується на ОП шляхом обрання здобувачами вибіркового ОК, тем курс. та кваліф. робіт, через можливість власного вибору баз практики. Також, за рахунок участі у наук. гуртках, здобувачі мають можливість самостійного вибору подальшого дослідження, що забезпечує наявність студентоцентрованого підходу та академ. свободи. Зустріч 2 підтверджує акад. свободу НПП через можливість вільно формувати зміст дисциплін, вносити зміни в роб. програми, обирати форми і методи навчання. На сайті кафедри розміщені роб. програми обов'язкових ОК, програми практик та метод. рекомендації до написання кваліф. робіт, де описані форми навчання та контролю <http://surl.li/pgbqg>. Функціонує скринька довіри <http://surl.li/aeufc>, створена комісія із питань етики та академ. доброчесності <http://surl.li/affzl>, до складу якої входять НПП випускової кафедри Н. Заблотовська та О. Паланичко.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі своєчасно отримують інформацію щодо цілей та ПРН, порядку критеріїв оцінювання від викладачів на початку семестру під час зустрічей з викладачами на перших заняттях, що було підтверджено у ході спілкування із

здобувачами і НПП. Інформація щодо цілей, змісту та ПНР представлена у вільному доступі на сторінці географічного факультету у формі робочої програми, силабусу з ОК <http://surl.li/pgbqg> та є зрозумілою для учасників освітнього процесу. Навчально-методичне забезпечення усіх ОК представлене (для зареєстрованих користувачів) на платформі дистанційного навчання Moodle <http://surl.li/pgbrb>, яка інтегрує викладачів, адміністраторів та здобувачів вищої освіти у цілісне інформаційно-комунікаційне навчальне середовище, для ознайомлення з його змістом ЕГ було надано повний доступ. Презентації вибіркового навчальних дисциплін на наступний навчальний рік відбуваються під час зустрічей з академічними групами здобувачів з гарантом ОП та заст. декана з навчальної роботи. Каталоги загальноуніверситетських вибіркового дисциплін оприлюднені за посиланням <http://surl.li/pvltw>, а з даною ОП - <http://surl.li/pvixh>. Під час зустрічей зі здобувачами, було підтверджено наявність у них електронного розкладу та перекладання <http://surl.li/alsdf>, графіку навчального процесу <http://surl.li/ktyka> тощо. Під час перегляду наповнення навчально-методичними матеріалами Moodle ЕГ виокремила високу наповненість курсів НПП, зокрема: Н.Заблотовська, В.Джаман, К.Дарчук, Д.Холявчук., І.Косташук, А.Мельник. Статистика «відвідування» навчальних дисциплін підтверджує ефективне використання системи дистанційного навчання здобувачами вищої освіти, що навчаються за даною ОП. Впродовж семестру НПП інформують здобувачів про результати поточної успішності з дотриманням норм академічної етики. До прикладу, моніторинг ЗВО здобувачів показав, що 61% вважає, що при оцінці знань викладачі є принциповими, об'єктивними та гуманними, а 33,2% - частково. Чи є зрозумілою система оцінювання результатів навчання – 90% відповіли – «так» і 9% – «частково» <http://surl.li/nvseg>. Опитування за даною ОП показало, що тільки 72,4% здобувачів вважають, що всі ОК навчального плану необхідні для їх подальшої професійної діяльності. Щодо достатньої кількості визначених кредитів на практичну підготовку «так» відповіло - 88,8%, а чи навчання да даною ОП забезпечує висококваліфіковану підготовку фахівців «так» відповіло - 86,7% здобувачів

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В результаті експертизи ЕГ встановила, що ЗВО забезпечує належний рівень поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП «Регіональний розвиток і просторове планування». Викладачі та здобувачі ОП можуть вільно обирати напрями наукових досліджень та реалізувати свої наукові інтереси. В освітньому процесі використовуються дослідницькі методи навчання під час вивчення окремих ОК, зокрема, здобувачі освіти здійснюють наукові повідомлення, презентують результати лабораторних досліджень за такими ОК як «Топографія з основами геодезії», «Картографія, геоматика з основами ДЗЗ», «Географія населення і розселення», «ГІС та математичні методи обробки географічних даних» тощо. Здобувачі освіти мають вільний вибір тематики наукових досліджень, зокрема курсових та кваліфікаційних робіт, що підтверджено під час зустрічі з <http://surl.li/pvobc>. Тематика науково-дослідницьких робіт підібрана з урахуванням регіонального аспекту: «Географічні особливості планування регіонального розвитку і використання Чагорської ТГ» (А.Капанадзе); «Територіальне планування розвитку рекреаційної галузі Вишницької ТГ» (В.Кусяк) на запит Чернівецької ОВА. На випусковій кафедрі щорічно проводяться студентські наукові конференції з публікаціями тез у Збірниках наукових праць <http://surl.li/pvltw>. Здобувачі залучаються до виконання науково-дослідної тематики випускової кафедри «Просторове планування і трансформаційні процеси регіонального розвитку Карпато-Подільських областей України» (№0121U100332) <http://surl.li/pgrgz>. Важливим елементом пропагування наукових досліджень та їх практичної значимості є зустрічі із стейкхолдерами <http://surl.li/affty>. На кафедрі діють два студентські наукові гуртки «Географія України» та «Гідрологічний гурток» <http://surl.li/affsu>, що сприяє розкриттю наукового потенціалу здобувачів, розвиток в них наукового мислення, навичок дослідницької роботи, популяризації досліджень, розвитку інноваційної діяльності, оптимізації наукової та навчальної роботи. ЕГ зазначає позитивну динаміку щорічних переможців здобувачів освіти у конкурсах наукових робіт (А.Муха, Д. Клепиковський, О.Палагнюк) <http://surl.li/pgrez>. У ЗВО реалізуються заходи стимулювання наукової діяльності у формі додаткових рейтингових балів за наукові публікації студентів. Ключовою практикою в контексті ОП є виконання НПП наукових досліджень в рамках трьох госпдоговірних проектів з наступними публікаціями <http://surl.li/pvkxk>. Здобувачі освіти беруть активну участь у заходах, що проводяться в рамках проекту ILCA, який підтримує Європейський Інститут Інновацій та Технологій (EIT – European Institute of Innovation and Technology) та Climate-KIC, де мають можливість запропонувати практичні ідеї задля майбутнього відновлення нашої держави <http://surl.li/pgrfh>.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедура внесення змін до ОП та оцінка якості оновлення змісту ОК здійснюється відповідно до Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності... <http://surl.li/hilku>. На зустрічі 5 підтверджено, що ключову роль при цьому відіграє гарант ОП, який контролює та веде систематичне оновлення даних щодо інформації і навч.-метод. забезпечення ОП та визначає, які суч. практики та наук. досягнення слід використовувати у навчанні. Наявність НМК з навчальної дисципліни та його оновлення перевіряється щорічно. Під час онлайн зустрічей з НПП та стейкхолдерами задіяними при реалізації ОП, а також за результатами вивчення силабусів ОК, аналізу ОП впродовж 2020/23рр. <http://surl.li/pewvt> було внесено зміни як до переліку ОК так і безпосередньо до їх змісту. До прикладу, щодо змісту окремих ОК: ОК32 змінено НЕ Демо- і етногеографія України. Працересурсний потенціал і проблеми зайнятості трудових ресурсів на НЕ Демо- і етногеографія України. Проблеми географії міграцій населення України в умовах російсько-української війни. Працересурсний потенціал і проблеми зайнятості трудових ресурсів, що пов'язано із актуальністю проблеми та новими працями лектора. У цьому ж ОК32 НЕ Історія розвитку господарського комплексу України доповнено питанням Україна як донор економічного розвитку СРСР і

росії, що зумовлено працею С.Лісовського «Україна як донор економічного розвитку росії та СРСР» (УГЖ.2022.№2). ОК30 було розширено НЕ 1.4 Міграційний рух населення. Українська діаспора на два НЕ1.4. Міграційний рух населення: теорія та світові міграційні потоки НЕ1.5. Міграційні процеси в Україні: історія та сучасність. Вимушені міграції. Біженці. Переселенці. Українська діаспора. Зміни пов'язані із військовою агресією РФ, яка спричинила нову хвилю вимушеної міграції, а також появою наукових публікацій та захистом дисертації М.Логвиної на тему «Суспільно-географічні особливості вимушених міграцій у прикордонних регіонах Східної України» (ХНУ імені В.Н.Каразіна). В ОК28 помітно змінено всі теми, в контексті виходу посібника: П.Сухий, І.Костащук та ін. Територіальне планування та районне проектування. До ОК26 внесено зміни до НЕ 2.3. Номенклатура топографічних карт. Додано питання «Номенклатура топографічних карт НАТО», що зумовлено військовим станом. НПП доповнюють зміст ОК електр. та інтеракт. онлайн-ресурсами. Опитування здобувачів щодо їх участі у вносенні змін до ОП вказало, що 73,5% приймали участь, а 21,4% - ні <http://surl.li/pgtvp>. Чи подавались Вами пропозиції щодо внесення змін до ОП, зокрема, вибіркової складової? – 73,5% відповіли - так і 21,4% - ні. У силабусах НД оновлюється список рекомед. літератури та інших джерел інформації. З метою обізнаності у новітніх тенденціях формування ОП та їх складових НПП кафедри (І.Костащук, Н.Заблотовська) брали участь у Міжн. конференції «Моделі міждисципл. та міжгалузевих освіт. та освітньо-наук. програм: виклики, можливості та варіанти впровадження» <http://surl.li/bdoac>; <http://surl.li/bdnxc>

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Діяльність ОП в контексті інтернаціоналізації діяльності ЗВО відбувається відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів в.о. <http://surl.li/jysmu>. Університет веде активну роботу щодо інтернаціоналізації, що підтверджено представниками відділу міжнародних зв'язків під час онлайн зустрічі, а інформація щодо наявного досвіду подана на офіційному сайті у вільному доступі <http://surl.li/phyqk>. Карантинні обмеження та військова агресія РФ обмежили доступ до реалізації академічної мобільності. Однак, фрагменти її реалізації є: Марія Грекул взяла участь у літній школі університету ім. Адама Міцкевича в Познані <http://surl.li/pgspru>, здобувачі беруть участь у заходах міжнародних організацій <http://surl.li/pgspy> та заходах в рамках проекту ILCA до діяльності якого задіяна випускова кафедра <http://surl.li/pgsqa>. В цілому здобувачі підтвердили, що мають доступ до міжнародних програм, таких як Еразмус+, Програми ім. Фулбрайта, Міжнародної програми студентського обміну Global UGRAD, інших програм академічної мобільності. Здобувачі освіти мають доступ до переліку Міжнародних фондів та організації – грантових програм урядів різних країн, Програм літніх шкіл, курсів, стажувань. При цьому слід відзначити достатню участь НПП у даному процесі: проводяться бінарні лекції за участі іноземних викладачів <http://surl.li/pgszs>; <http://surl.li/pgsqg>; <http://surl.li/pgtba>. НПП беруть участь у міжнародних конференціях <http://surl.li/affvv> та публікуються у міжнародних виданнях <http://surl.li/affvw>, у міжнародних стажуваннях, тренінгах та вебінарах різного спрямування (висвітлено на особистих сторінках) <http://surl.li/affso>. Проф. В.Джаман - член редакційної колегії Slupskie Prace Geograficzne <http://surl.li/pgssp>. Викладачі задіяні у міжнародних наукових проєктах: Ю.Ющенко - експерт проєкту із затоплень та селів «Безпека та захист - спільний фактор транскордонного співробітництва» (SAFEPROT) <http://surl.li/pgstc>; М.Пасічник: координатор проєкту «ILCA, який реалізується ЧНУ ім.Ю.Федьковича за програмою EIT HEI Initiative Європейського Союзу <http://surl.li/pgrfh>.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

За результатами співбесід та аналізу моніторингу якості навчання ЕГ підтверджено дотримання здобувачами та НПП студентоцентрованого й індивідуального підходу до процесу навчання, а також задоволеність здобувачів якістю викладання за ОП «Регіональний розвиток і просторове планування». На даній ОП принцип академічної свободи реалізується шляхом обрання здобувачами в.о. вибіркового ОК, тем курсових та кваліфікаційних робіт, через можливість власного вибору баз практики. Щодо академічної свободи НПП це - можливість вільно формувати зміст дисциплін, вносити зміни в робочі програми, обирати форми і методи навчання. ЕГ відзначає вільний доступ здобувачів і НПП до інформації за допомогою різних застосунків в онлайн форматі, функціонування студентських наукових гуртків «Географія України» та «Гідрологічний гурток», залучення здобувачів до кафедральних НДР через активну науково-дослідну роботу та публікаційну активність спільно з НПП, особливо її позитивну динаміку у 2022 році.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Суттєвих зауважень немає. Щодо рекомендацій: ЕГ рекомендує ввести викладання фахових ОК англійською мовою, оскільки НПП випускової кафедри володіють англ. мовою на достатньому рівні, що підтверджено відповідними сертифікатами (М.Пасічник – С1, К. Дарчук – В2, І. Костащук – В2, А. Мельник – В2).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Унікальність ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» першого (бакалаврського) рівня чітко прослідковується через структурно-логічний принцип побудови ОК навчального плану так, що забезпечується підготовка спеціаліста у локалізованій просторовій структурі ОТГ (об'єднаних територіальних громад). В післявоєнний період попит на фахівців такого рівня зростає в стократ. Викладання й навчання здійснюється на високому науково-методичному рівні, а всі підкритерії відповідають вимогам Критерію 4. Зокрема, дотримання НПП студентоцентрованого й індивідуального підходу в процесі навчання, задоволеність здобувачами вищої освіти якістю викладання ОК підтверджуються результатами опитування та моніторингу. Форми і методи навчання на ОП забезпечують досягнення ПРН. Створені сприятливі умови для поєднання навчання і досліджень здобувачів та НПП з врахуванням регіонального аспекту.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У ході експертизи ОП встановлено, що форми контрольних заходів, їх зміст і критерії оцінювання здобувачів в.о. є повними, чіткими, зрозумілими і вчасно оприлюдненими відповідно до Положення <http://surl.li/hikyw>. Основними видами контролю результатів навчання здобувачів є: вхідний (нульовий), поточний, підсумковий, різновидом якого є семестровий, а також атестація випускників. У ЗВО затверджене Положення про атестацію здобувачів в.о... <http://surl.li/klkfd>. Форми контролю: усний, письмовий, різновидом його є тестовий контроль. Види, форми контролю та їх методичне забезпечення зазначаються у програмі ОК. Отримана під час інтерв'ювання фокус-групи здобувачів в.о. (С.Кудрінський, К.Козлова, О.Фисюк, О.Осачук, О.Білокучма, М.Чивюк) інформація підтверджує виконання вимог зрозумілості та прозорості основних форм контролю. З'ясовано, що критерії оцінювання ПРН обговорюються і приймаються на засіданні кафедри та фіксуються в робочих програмах НД і силабусах <http://surl.li/pgbqg>. Результати навчання здобувачів оцінюються систематично за окремими темами лекцій і семінар. занять, практич. і лабор. роботами. При цьому, кожен студент оцінюється за всіма компонентами загальної оцінки, діє накопичувальна система оцінювання до 100 балів. Всі зароблені бали студентам одразу повідомляються, окрім того, після модульного контролю оприлюднюються відомості із отриманими балами. Перевага надається тестовій формі контролю, яка забезпечує чіткість і прозорість оцінювання. Результати підсумкового контролю з усіх ОК семестру є підставою для формування рейтингу здобувачів і передаються на розгляд стипенд. комісії <http://surl.li/lruoj>. Підсумковий контроль проводиться в період залік.-екзам. сесії та координується деканатом. Для 1 курсу даної ОП у 2023/24н.р. започатковано заповнення відомостей НПП у системі «Цифровий ЧНУ» <http://surl.li/pgtwb>. Атестаційний контроль здійснюється в кінці навчання під час засідання ЕК. До атестаційних форм контролю на ОП відноситься публічний захист кваліф. роботи та складання іспиту в усній формі <http://surl.li/klkfd>, відповідно до Стандарту від 16.06.2020р. №805. ЕК з'ясувала, що акредитаційна експертиза за даною ОП проводиться вперше, а отже, відсутня практика перевірки кваліф. робіт на плагіат, але здобувачі підтвердили свою поінформованість щодо академічної доброчесності. На ОП проводяться опитування щодо контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів що підтверджують надані на запит ЕК результати опитування. Так, на питання «Чи на перших заняттях викладачі з кожної НД ознайомили Вас з силабусом, завданнями та вимогами до занять, форм контролю, критеріями оцінювання?» – 90,6% відповіло - так; «Чи зрозумілою є для Вас система оцінювання?» – 91,3% респондентів відповіло - так. Серед пропозицій здобувачів: впровадження методик, які покращуватимуть практичні вміння, а також активніше використовувати новітні технології, проводити онлайн курси, гостьові лекції відомих політиків, менеджерів з питань регіонального розвитку.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здійснюється відповідно до розробленого Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії <http://surl.li/klkfd>. Екзаменаційна комісія затверджується Наказом ректора ЧНУ. До складу комісії залучається представник роботодавців. Форми атестації здобувачів вищої освіти ОП відповідають вимогам Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 106 Географія та передбачають атестацію у формі атестаційного (кваліфікаційного) іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра <http://surl.li/blavv>; <http://surl.li/pfemv>. Кваліфікаційний іспит оцінює рівень досягнення результатів навчання, які визначені стандартом та ОП <http://surl.li/pgbqg>. Публічний захист кваліфікаційної роботи передбачає проведення самостійного дослідження і розв'язання спеціалізованого завдання, спрямованого на регіональний розвиток і територіальне планування. Кваліфікаційна робота передбачає

перевірку на наявність запозичень теоретичних та аналітичних узагальнень або розв'язання практичної задачі, що прописано в методичних рекомендаціях <http://surl.li/pgbqg>. Програма перевірки тексту на плагіат буде проходити через платформу Unicheck.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів чіткі, зрозумілі і детально описані у нормативних документах: у розділі 6 Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/hiko1>, «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів в.о.» <http://surl.li/hikyw>, «Положення про атестацію здобувачів в.о. та організацію роботи Екзаменаційної комісії» <http://surl.li/klkfd>, а також Додатком до «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича» у частині проведення поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання, які висвітлені в Нормативно-правовому регулюванні організації освітнього процесу <http://surl.li/kiwxb>. Ці документи доступні для учасників освітнього процесу. Здобувачі даної ОП підтвердили, що контрольні заходи проводяться відповідно до графіку та програми навчальної дисципліни, а проведення модульних контрольних заходів узгоджується на рівні деканату з метою запобігання накладання на один день кількох контрольних заходів. Інформація щодо графіку організації освітнього процесу і графік сесії висвітлюються на дошках оголошення та сайті географічного факультету <http://surl.li/alsdf>. Об'єктивність оцінювання здобувачів в.о. забезпечується поступовим впровадженням програмового контролю з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. По завершенні кожного змістового модуля результати (сума балів за видами виконаних робіт) доводяться викладачем до відома здобувачів про що наступні підтвердили під час зустрічей 2-3. Аналіз опитування здобувачів: на питання «Чи стикались Ви особисто із випадками упередженого ставлення, проявами недоброчесності з боку НПП факультету?» 79,6% респондентів відповіло «особисто не стикався». Конфліктні ситуації щодо результатів підсумкового контролю розв'язуються згідно з Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів <http://surl.li/klpcz>. Конфліктних ситуацій по даній ОП не було. Процедура повторного проходження контрольних заходів викладена у розділі 6 Положення про організацію освітнього процесу <http://surl.li/hiko1>. Графік перескладань й склад відповідних комісій визначається деканатом. За певних умов студенту може бути наданий індивідуальний графік навчання та ліквідації академзаборгованостей <http://surl.li/alsdf>. Також, співбесіда зі здобувачами показала, що вони знають про своє право оскаржити результати поточного чи семестрового контролю, відповідно до Положення про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів <http://surl.li/klpcz> проте детально з процедурою оскарження результатів оцінки контрольних заходів та правилами їх проходження не зустрічались так як випадків оскарження результатів контрольних заходів на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності ЧНУ регулюється наступними Нормативними документами <http://surl.li/kiwxb>: Правилами академічної доброчесності <http://surl.li/jcmzr> та Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату <http://surl.li/jcna1>. Неухильне утвердження та дотримання канонів академічної доброчесності всіма членами університетської спільноти задеклароване у Статуті <http://surl.li/klpew> та Етичному кодексі ЧНУ ім.Ю.Федьковича <http://surl.li/mmrzg>, що встановлює загальні етичні принципи та правила поведінки, якими керуються всі учасники освітнього процесу. Для уникнення фактів плагіату в дисертаційних роботах, наукових статтях, кваліфікаційних бакалаврських і магістерських роботах ЧНУ уклав угоду з компанією-власником сервісу Unicheck щодо перевірки наукових праць на наявність співпадінь тексту <http://surl.li/affxs>. Під час зустрічі з здобувачами було підтверджено факт, що перевірка курсових робіт на плагіат не є обов'язковою. Здобувачка Х.Кузенко входить в постійну комісію факультету з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності і регламенту <http://surl.li/hilgl>. Також, на географічному факультеті діє комісія з питань етики та академічної доброчесності <http://surl.li/affzl>, до складу якої входять НПП кафедри географії України та регіоналістики доценти Н.Заблотовська та О.Паланичко. В ЧНУ розроблено план заходів з популяризації академічної доброчесності на 2022/23н.р. <http://surl.li/affzl>. На сайті географічного факультету виставлені «Правила академічної доброчесності у ЧНУ», запроваджено скриньку довіри <http://surl.li/aeufc> на сторінці факультету та фізично встановлено біля розкладу занять. Зі здобувачами освіти даної ОП регулярно проводяться заходи, що популяризують академічну доброчесність <http://surl.li/phrif>; <http://surl.li/affzl>; <http://surl.li/phrbe>; <http://surl.li/phrbm>; <http://surl.li/phrbs>; <http://surl.li/dlfts> та ін. Також серед здобувачів вищої освіти проводиться анонімне опитування «Молодь проти корупції» <http://surl.li/apsuf>. Інтерв'ювання з учасниками освітнього процесу підтвердили, що порушень академічної доброчесності здобувачами освіти та НПП за період реалізації ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ вважає, що сильною стороною Критерію 5 є широке впровадження програмового контролю з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, що унеможливило вплив НПП на результат контрольних заходів і забезпечує об'єктивність оцінювання здобувачів вищої освіти. Використання різноманітних контрольних заходів в освітньому процесі, а також прозорість та зрозумілість процедури та критеріїв оцінювання підтверджують дієвість ОП. Процедури оскарження результатів контрольних заходів передбачають чіткий механізм дії в кожній конкретній ситуації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін за даним критерієм не виявлено. В плані рекомендацій: 1) розглянути можливості включення до навчального плану ОП освітніх компонент, які б сприяли розвитку наукових комунікаційних компетентностей здобувачів вищої освіти, до прикладу, «Академічне письмо» чи «Основи академічної доброчесності»; 2) розширити практику використання електронного журналу (наявний тільки на 1 курсі), що дасть змогу швидше та ефективніше повідомляти здобувачів про результативність навчання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

З огляду на відповідність форм контрольних заходів, підходів до формування критеріїв оцінювання, заходів із забезпечення об'єктивності оцінювання та інформування про них здобувачів вищої освіти визначеним вимогам, а також з урахуванням дотримання вимог критерію в контексті розбудови системи забезпечення академічної доброчесності як складової корпоративної культури ЧНУ імені Ю. Федьковича, можемо зробити висновок про належну відповідність ОП та освітньої діяльності ЗВО Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз матеріалів СО та спілкування у фокус-групах за участі академічного персоналу дає підстави для наступних висновків: до викладання на ОПП залучаються НПП з науковим ступенем і вченим званням, що відповідає цілям ОП; академічна та професійна кваліфікація відповідає ОК ОПП «Регіональний розвиток та просторове планування» та вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності що забезпечує досягнення визначених ОП цілей та ПРН; наукові публікації викладачів ОПП та їх стажування загалом відповідають дисциплінам, які вони читають. Усі представники НПП, які залучені до реалізації ОПП мають 4 та більше пунктів відповідності Ліцензійних умов (<http://surl.li/ruki> ; ПЗ8). НПП ведуть активну наукову та методичну діяльність: мають публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України та видань включених до міжнародних науково-метричних баз, беруть участь у вітчизняних і закордонних стажуваннях (в т.ч й професійних), беруть участь у тренінгах, вебінарах, що підтверджено відповідними сертифікатами, беруть участь у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, тощо (<http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o2personnel>). Забезпечення освітньої діяльності на ОП забезпечує НПП не тільки географічного факультету, але й інших факультетів ЗВО. Окремо відмітимо, що колектив випускової кафедри представлений 3 докторами наук, 8 кандидатами наук, доцентами, 5 кандидатами наук, асистентами та 2 викладачами, асистентами. Що дає можливість якісно забезпечити досягнення визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір у ЗВО викладачів регламентується Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП (<http://surl.li/dihbk>). При конкурсному відборі на ОП враховується освітній та професійний рівень викладача, їх відповідність спеціальності ОП, кількість пунктів відповідності п38 додатку до ліцензійних умов (за умови не менше 4), аналізується його діяльність у напрямках наукової, методичної, виховної та громадської роботи, наявність стажування (вітчизна нього та міжнародного), окремо відповідність публікації змісту ОК які він читатиме тощо. Також, при розгляді кандидатури на продовження контракту, враховується рейтинговий бал та його динаміка кандидатури, який формується згідно рейтингування, що проводиться у ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-reitynh-vykladachiv/>). Процедура як зарахування на вакантну посаду так і на продовження контракту передбачає узгодження кандидатури як на кафедрі (шляхом обговорення та голосування НПП на кафедрі), так і на рівні факультету та ЧНУ (розглядається конкурсними комісіями відповідно). Обрання претендентів на посади асистента та доцента ухвалюють таємним голосуванням Вченої ради факультету; обрання на посади завідувача та професора кафедри – таємним голосуванням Вченої ради ЧНУ. Такий алгоритм забезпечує не лише необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації освітньої програми, але й прозорість процедури.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В процесі вивчення матеріалів самооцінювання ОП та зустрічей експертної групи із фокус групами було відмічено тісну співпрацю із роботодавцями щодо реалізації ОП. Вона простежується на всіх етапах діяльності від розробки та перегляду змісту ОП планування до її реалізації. Представники стейкхолдерів є у складі розробників (Брижах П.М., Марчук Х.В., Рибчинський В.М., Стратій В.І. <http://surl.li/pfemv>), вони беруть участь у обговоренні та перегляді ОП (Горбатюк О.) та безпосередньо під час звернень чи спілкування із гарантом та розробниками ОП. Враховуються рецензії ОП від стейкхолдерів (<http://surl.li/pehdp>, <http://surl.li/peheb>). ЗВО проводить опитування роботодавців задля покращення змісту ОП (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/0910put_vdosk/03steikx). Представники від стейкхолдерів запрошуються на відкриті зустрічі та бінарні лекції в процесі реалізації освітнього процесу – Віктор Подорожний, Дмитро Крепак, Андрій Деркач, Оксана Урбан-Федосова, Мальвіна Геніч, Олег Кулініч, та інші (<http://surl.li/pehji>). Задля досягнення якісного результату представники від роботодавців залучені до освітнього процесу як сумісники (Брижак П.М., Білоконь М.В., Лейберюк О.М., Настюк М.Г. <http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel>). При ЗВО та факультеті діють ради стейкхолдерів та роботодавців. ЗВО має базу укладених договорів про співпрацю із базами практик яку постійно розширює (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/0520p_reg_rozv/010p_reg_bak/03prakt_pidg). Дані факти були підтверджені й під час зустрічей з гарантом та розробниками ОП, стейкхолдерами, здобувачами освіти, тощо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ЗВО активно практикується залучення професіоналів-практиків та стейкхолдерів до проведення до гостьових лекцій, бінарних лекцій, конференцій, тренінгів, семінарів та відкритих зустрічей. Як на рівні зарешених гостей так і з урахуванням постійної співпраці за умови зовнішнього сумісництва. Як зовнішні сумісники до аудиторних занять залучені Брижак П.М., Білоконь М.В., Лейберюк О.М., Настюк М.Г. (<http://surl.li/affso>). Для проведення занять за відповідними професійними напрямками запрошувались: начальник відділу супроводу реформ та аудиту місцевих програм та заступник голови Чернівецької обласної ради П.Брижак та М. Гуйтор (<http://surl.li/phutl>); вчитель географії та інформатики А.Озарчук (<http://surl.li/phuxn>); начальник відділу стратегії (ГІС) «Чернівцігаз» І.Лодба (<http://surl.li/phuxz>); маркетинг-директор мережі магазинів «Світ Матраців» О.Гелка – (<http://surl.li/phuyg>); начальник відділу водних відносин, басейнової взаємодії та міжнародного співробітництва Басейнового управління водних ресурсів річок Прут та Сірет М.Геніч ( ); директор «ТОВ Глобус» О.Кулініч (<http://surl.li/phvaa>), тощо. Представники від роботодавців та фахівців запрошуються на відкриті зустрічі із ЗО : експерт Євросоюзу з питань демографії та соціальної політики, депутат Парламенту Мекедонії; Голова комітету з питань праці та соціальної політики Голова Комітету з питань оборони та безпеки учасник багатьох важливих делегацій та форумів ПАРЕ Володимир Гьорчев ([http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/00news/archive&data\[16570\]\[news_id\]=18735](http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/00news/archive&data[16570][news_id]=18735)), Народний депутат України 7 та 8 скликання, Міністр інфраструктури України у 2014 році Бурбак Максим ([http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/00news/archive&data\[16570\]\[news_id\]=18737](http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/00news/archive&data[16570][news_id]=18737)), депутатка Чернівецької міської ради Брус Яна ([http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/00news/archive&data\[16570\]\[news_id\]=18532](http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/00news/archive&data[16570][news_id]=18532)), та ін.. Активне залучення стейкхолдерів до освітнього процесу засвідчують матеріали самооцінки, результати спілкування групи експертів із фокус групами та документальні підтвердження (<http://surl.li/pehji>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО професійний розвиток викладачів здійснюється відповідно «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників» (<http://surl.li/hilkz>). Підвищення науково-освітньої і наукової кваліфікації НПП здійснюється через стажування в інших ЗВО та наукових закладах України і зарубіжжя (не рідше аніж коні 5 років), навчання в аспірантурі чи докторантурі. Усі НПП, що забезпечують підготовку здобувачів світи регулярно проходять стажування у ЗВО України. Міжнародна мобільність також відмічена у професорсько-викладацькому колективі.

Зокрема: Костащук І.І. пройшов стажування в Університеті природничих наук у Любіні (Польща, 2020р.) та Білостоцькому університеті (м.Білосток, Польща, 2021р.); Заблотовська Н.В. в Університеті Відріна (Німеччина, Польща, 2022р.); Костащук В.І., Паланичко О.В. та Костенюк Л.В. в Університеті економіки в Кракові (Польща, 2023р.); Джаман Я.В. в Центрі українсько-європейського наукового співробітництва (м.Рига, Латвія, 2022-2023р.). Практикується також професійне стажування для посилення практичної складової під час забезпечення ОПП: Джаман В.О. та Джаман В.Я у Чернівецькій обласній раді (2023р.), Заблотовська Н.В. у КП Чернівецьке тролейбусне управління (2023р). сертифікати та підтверджуючі документи вказані на персональних сторінках та CV (<http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel>). ЗВО сприяє реалізації програм академічної мобільності для викладачів, що координуються навчальним відділом (фахівцем з питань стажування) та відділом міжнародних зв'язків.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання НПП у ЗВ ведеться через важелі морального, адміністративного та матеріального впливу. Конкурсний відбір передбачає широкий аналіз діяльності викладача, зокрема й кількість пунктів відповідності ПЗ8 Ліцензійних вимог, що стимулює до активної діяльності. У ЗВО діє система рейтингового анкетування НПП, а відповідно рейтингового балу – система преміювання. Так Гарант ОП Костащук І. входить у ТОП-20 професорів університету та отримує надбавку 20% (<http://surl.li/kpzoу>). Випускова кафедра посідає провідні позиції у рейтингу кафедр ЗВО (<http://surl.li/kxyim>). - 2019-21 р. посіла 3 місце в ЧНУ. Активну та результативну діяльність відмічають й системою нагород та відзнак: Костащук І.І. – Грамота МОН України (2022р.), Подяка МОН України (2022р.), Почесна грамотою НЦ «МАН України» (2020, 2021 р.), відзнака ЧОР «За заслуги перед Буковиною» (2020р.) та ін.; Джаман В.О. – відзнака Чернівецької ОДА «100 років Буковинському віче» (2018р.), «На славу Буковини» (2019р.), відзнака Чернівецької обласної ради «За заслуги перед Буковиною» (2020р.); Заблотовська Н.В. – Подяка МОН України (2022р.), Почесна грамота Чернівецької ОДА (2020р.), Почесна грамота НЦ «МАН України» (2020р.), Подяка департаменту освіти і науки Чернівецької ОДА (2019, 2022р.), Білоус Ю.О. – Подяка департаменту освіти і науки Чернівецької ОДА (2018, 2019 р.), Подяка МОН України (2022р.), Почесна грамота НЦ «МАН України» (2020р.), Пасічник М.Д. – Подяка МОН України (2023р.), тощо (<http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП вирізняється високим професійно-науковим рівнем. Колектив випускової кафедри формують 3 професори, 8 стажованих доцентів, 5 кандидатів географічних наук. Усі представники НПП мають 5 та більше пунктів відповідності пункту 38 Ліцензійних вимог. Рівень НПП відповідає пп.36 ліцензійних вимог, підтвердженням академічної відповідності є друквані праці та підвищення кваліфікації. Активно працюють в напрямку підвищення кваліфікації, задля забезпечення надання якісних освітніх послуг. До розробки, перегляду та забезпечення діяльності ОП активно залучаються представники від роботодавців вагомим є наявність зовнішнього сумісництва на кафедрі фахівців-практиків та їх постійного залучення до аудиторної роботи. Брижак П. читає практичні роботи курсу «Урбаністика»; Лейберюк О. - Практику з ГІС-технологій, Покляцький С. – курс «Україна в міжнародному просторі» для магістрів однойменної ОПП. Окрім того роботодавці у форматі гостьових чи бінарних лекцій залучались під час вивчення курсів «Метеорологія та кліматологія», «Вступ до спеціальності», «Географія транспорту і логістика», «Географія населення», «Регіональні аспекти якості життя населення», «Географічні інформаційні системи», «Вступ до регіоналістики», «Топографія з основами геодезії».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони відсутні

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За даним критерієм освітня програма носить зразковий характер, адже повністю відповідає за підкритеріями 6.1.-6.6. нормативним вимогам, підготовка фахівців за даною ОП акцентовно на поглибленому вивченні ГІС, що зумовлює переваги цієї ОП за якостями критерію над іншими аналогічними ОП. В Університеті розроблено чітку,

зрозумілу і дієву систему мотивації НПП, що стимулює НПП до професійного розвитку та підвищення викладацької майстерності. Висока академічна кваліфікація професорсько-викладацького складу, задіяного до реалізації ОП, підтверджується наявністю значної кількості публікацій в авторитетних міжнародних і вітчизняних виданнях, індексами цитованості, долученням до роботи в редколегіях відомих журналів, у складі спеціалізованих вчених рад, участю в наукових і освітніх заходах за кордоном. Викладачі також є авторами монографій, навчальних посібників тощо. Все це підтверджує їх високу академічну та професійну кваліфікацію, щоб в повній мірі реалізувати досягнення цілей та програмних результатів навчання на найвищому рівні. НПП забезпечують реалізацію ОП у міжнародних проєктах, виконанні НДР. ЗВО залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, які мають авторитет у галузі управління та регіонального розвитку, зокрема вони долучені на регулярній основі до формування та перегляду ОП, організації практичної підготовки та стажування НПП та здобувачів освіти, проведення аудиторних занять, бінарних лекцій, розподілу баз практик для студентів тощо. ЕГ зробили висновок, що якісний склад НПП, задіяних до ОП «Регіональний розвиток та просторове планування», відповідає високому рівню академічної та професійної кваліфікації, беззаперечним є високий рівень залученості роботодавців до освітнього процесу, система професійного розвитку забезпечує досягнення цілей та ПРН. ОП має високий рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО дозволили. ЕГ колегіально винесла рішення за критерієм 6 щодо оцінки А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В результаті ознайомлення із самооцінкою, матеріалами, що надійшли на відповідь запитів, та після спілкування із фокус-групою щодо матеріально-технічного забезпечення експерти дійшли до висновку, що у ЗВО загалом та на географічному факультеті, створені умови для забезпечення потреб ЗО даної ОП. Задоволеність рівнем матеріально-технічного забезпечення діяльності ОП, факультету та ЗВО загалом підтвердили ЗО при спілкуванні. Інформація щодо матеріально-технічного забезпечення була представлена у форматі відео та фото на сайті (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o8_vstupnyku/page) та засобами прямої трансляції Zoom. Географічний факультет знаходиться у приміщенні ансамблю Резиденції митрополитів Буковини та Далмації, що є об'єктом спадщини ЮНЕСКО. ЗВО на території має свій дендропарк, природничий та геологічний музеї, метеостанцію та геофізичну обсерваторію, охорону, медпункт, спортивну залу та майданчики, потужну бібліотеку, тощо. Облаштовані сховища, у корпусі передбачено пандуси та пугівники шрифтом Брайля, для осіб із обмеженими можливостями. Освітній процес на ОП забезпечується у аудиторіях обладнаних мультимедійною технікою, у ЗВО забезпечено доступ до безпечного та безкоштовного інтернету через мережу Eduram. Освітній процес підтримується через додаток Moodle. На факультеті облаштована відео студія, для зйомок освітніх репортажів та відеолекцій, функціонує два ютуб-канали «Цілком природно» та «Геофак-чемпіон». Під час відео-стріму були продемонстровані комп'ютерні класи факультету, де здобувачі освіти можуть працювати як під час занять, так і позаурочно. Зокрема комп'ютерний клас випускової кафедри, який розміщений у Лабораторії управління водно-кліматичними ресурсами та розвитком громад. Здобувачі освіти удосконалюють свої навички працюючи із ліцензійним програмним забезпеченням ArcGis Desktop та ГІС-програмами відкритого доступу ArcGis-online, QGIS, тощо. На факультеті закуплено технічне забезпечення для ДЗЗ. А для вивчення історичних особливостей картографування наявна кімната-музей картографії. Для проходження навчальних практик географічний факультет у своєму розпорядженні має базу практик «Мигово». Експертам також було продемонстровано наявність інформаційних стендів різного характеру, протипожежних та ін.. заходів безпеки, тощо. У процесі спілкування та аналізу матеріалів наданих експертам, виявлено, що фінансові ресурси ЗВО та факультету зокрема є високими. Зауважимо, що значну частину матеріально-технічного забезпечення було закуплено за грантові кошти.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В результаті бесід із учасниками освітнього процесу було виявлено, що у ЗВО забезпечено безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО як для викладачів так і для здобувачів освіти. Це і спортивна та медична інфраструктура студмістечка, і студентські простори на факультеті (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o8_vstupnyku/page), і доступ до безкоштовного інтернету (<http://surl.li/qhxaf>), доступ до користування бібліотеками та інформаційними ресурсами (http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua&_gl=1*ssddso*_ga*ODI2MDI3MjY0LjE2Njc5MzZwNDM.*_ga_Q6273NZQ6Z*MTcwNzQ3NTg4MC44NS4xLjE3MDcoNzYxMjguMC4wLjA). Також було відмічено можливість безкоштовної перевірки текстів на наявність академічного плагіату та ресурсними можливостями корпоративної пошти ЧНУ.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У Статуті Університету та Правилах внутрішнього трудового розпорядку регламентовано безпеку життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Від ЗВО забезпечуються належні та нешкідливі умови праці та навчання, протипожежна безпека, наявність укриттів, умови для безперешкодного доступу до освітніх послуг для осіб із обмеженими фізичними можливостями тощо, а з боку здобувачів та викладачів – роз'яснення та дотримання вимог з техніки безпеки та охорони праці. Щодо задоволення потреб та інтересів здобувачів освіти, то в результаті бесіди із здобувачами освіти зроблено висновки, що у ЗВО створене максимально комфортне освітнє середовище, де учасники освітнього процесу мають можливість вільно та безкоштовно користуватись наявною інфраструктурою та ресурсами кафедри, факультету та університету загалом. Для іногородніх здобувачів освіти наявні гуртожитки. З метою виявлення індивідуальних інтересів та потреб кожна академгрупа має наставника та студт'ютора (<http://surl.li/lrvuq> ; <http://surl.li/leedx>), які в процесів контактування визначають інтереси чи потреби студентів. Деканатом що семестру проводяться опитування (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/0910put_vdosk/02stud), на факультеті діє скринька довіри (http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/071skrynka_doviry). В ЗВО діє студентський парламент та профбюро студентів (<http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/06stud>) . В ЧНУ діють гуртки за інтересами, це й центр дозвілля та творчості, і наукові гуртки, спортивні гуртки, тощо. На факультеті та кафедрі організують різноманітні заходи для забезпечення дозвілля здобувачів освіти (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/07_stud_gut). Ведеться й робота в напрямку врахування інтересів студентів деканатом факультету. Аналіз результатів участі студентів в громадській, науковій, культурній та спортивній діяльності, оцінюється додатковими балами у рейтингу студентів

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти ОП через вільний доступ до ліцензійних програм, матеріально-технічного забезпечення, силябусів та робочих програм ОК (http://www.geoukr.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/052op_reg_rozv/01op_reg_bak). Організаційну інформацію студенти отримують через офіційний сайт факультету (<http://geo.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/06stud>), а також шляхом месенджер студактиву факультету канал «Geo Family». Також кожна група має прикріпленого наставника та студт'ютора, з якими у здобувачів є додаткові канали зв'язку (групи viber чи TG). Також освітню інформацію до здобувачів освіти викладачі можуть передавати через систему корпоративної електронної пошти, та сервісу для дистанційного навчання MOODLE (<http://surl.li/pgbrb>). З метою виявлення проблемних моментів у ЗВО що семестру проводяться опитування здобувачів освіти (<http://surl.li/pewvd>) та функціонують Соціально-психологічний центр (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/pry-universyteti/sotsialno-psykholohichnyi-tsentr/>) та медіацій на службу (https://www.chnu.edu.ua/media/kgobyah/27_12_23_polozhennia_pro_mediatsiinu_sluzhbudocx.pdf). Також до послуг студентів Центр співпраці з підприємствами (<http://surl.li/pjapq>), Бізнес-інкубатор «Innovation challenge» (<http://surl.li/pjapq>), Відділ комунікацій та брендингу (<http://surl.li/pjapq>), Центр культури і дозвілля (<http://surl.li/kirwc>), Відділ міжнародних зв'язків (<http://surl.li/phyqk>), Відділ з виховної роботи та гуманітарної освіти (<http://surl.li/mdjek>). У звіті самооцінки вказано, що скарг та нарікань від здобувачів за ОПП щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультаційної та соціальної підтримки не надходило. Ця інформація підтверджена в результаті бесіди експертної групи зі здобувачами освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За даною ОП на даний момент ніє здобувачів освіти із особливими освітніми потребами. В результаті ознайомлення експертної групи встановлено, що у ЗВО запроваджено систему інклюзивної освіти, яка регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ (<http://surl.li/aetyu>), а здобувачі із особливими потребами мають право на індивідуальний графік навчання та супровід (<http://surl.li/airdr>). Безпосередньо на географічному факультеті створені належні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Зокрема: наявна можливість навчання через платформу Moodle, де наявні усі навчальні матеріали та можливість online навчання через googlemeet з широким спектром можливостей корпоративного акаунту (<http://surl.li/pgbrb>) та наявний безкоштовний швидкісний інтернет у всіх корпусах університету (<http://surl.li/qhxaf>). До аудиторій факультету можна потрапити скориставшись переносним пандусом (для повідомлення про таку потребу достатньо попередити охорону при вході до університету. По корпусі географічного факультету розміщені вказівники шрифтом Брайля (<http://surl.li/pixwl>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЧНУ розроблена чітка та зрозуміла політика вирішення конфліктних ситуацій різного роду. Порядок урегулювання конфліктних ситуацій передбачений у Статуті університету (<http://surl.li/klpew>), Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/hiko1>). Загалом з метою попередження та вирішення конфліктних

ситуацій різного характеру порядок розгляду порушень принципів і норм поведінки визначені в: Етичному кодексі ЧНУ зі змінами (<http://surl.li/mmrzg>), Положенні про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу (<http://surl.li/klouv>). Для захисту прав здобувачів освіти створено комісію з соціальних питань (<http://surl.li/lrvpx>). З метою виявлення конфліктних ситуацій та їх запобіганню на географічному факультеті діє електронна та фізична «Скринька довіри» (<http://surl.li/aeufc>). Для врегулювання конфліктних ситуацій на географічному факультеті створені відповідні комісії при Вченій раді Географічного факультету: з питань регламенту та кадрової політики (<http://surl.li/affzx>), з гуманітарних питань та студентського самоврядування (<http://surl.li/pjcyw>). Результати спілкування експертної групи із здобувачами вищої освіти, показали достатню обізнаність студентів із процедурою розв'язання конфліктних ситуацій. На ОП регіональний розвиток і просторове планування конфліктних ситуацій не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Для забезпечення функціонування ОП Регіональний розвиток і просторове планування у ЗВО створено якісне матеріально-методичне забезпечення. 4 комп'ютерні класи факультету, де здобувачі освіти можуть працювати як під час занять, так і позаурочно. Зокрема комп'ютерний клас випускової кафедри, який розміщений у Лабораторії управління водно-кліматичними ресурсами та розвитком громад. Здобувачі освіти удосконалюють свої навички працюючи із ліцензійним програмним забезпеченням ArcGis Desktop та ГІС-програмами відкритого доступу ArcGis-online, QGIS, тощо. Що є вагомою перевагою, адже особливістю ОП є розширене вивчення користування ГІС. На факультеті закуплено технічне забезпечення для ДЗЗ, прилади для геодезичних зйомок. Знання та практичні навички здобувачі освіти із основ природничої географії закріплюють на базі геологічного музею, метеостанції, геофізичної обсерваторії. А для вивчення історичних особливостей картографування наявна кімната-музей картографії. Для проходження навчальних практик географічний факультет у своєму розпорядженні має базу практик «Мигово». Відмітимо, що керівництво факультету активно залучає до покращення матеріально-технічного забезпечення партнерів по міжнародній науковій діяльності. Для забезпечення комфортного та безпечного перебування у ЗВО створені безпечні умови. Також розроблена чітка та зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, саме їх наявність і зумовила їх відсутність, що відіграє вагому роль у формуванні позитивного іміджу ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У даному критерії освітня програма носить зразковий характер, адже повністю відповідає підкритеріям: 7.1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси в повному обсязі дозволяють забезпечити досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання; 7.2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури корпусів з доступом до мережі інтернет та інформаційних ресурсів бібліотеки, в тому числі під час дистанційної форми навчання; 7.3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, адже регулярно проходить перевірку технічного стану обладнання навчальних приміщень, здобувачів освіти також перевіряють на знань правил та норм безпеки охорони праці; 7.4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, за які відповідають визначені відділи та є відкритими для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі освіти вдосконалюють свої навички працюючи із ліцензійним програмним забезпеченням ArcGis Desktop та ГІС-програмами відкритого доступу ArcGis-online, QGIS, тощо. Що є вагомою перевагою, адже особливістю ОП є розширене вивчення користування ГІС; 7.5. Заклад вищої освіти створює достатні умови та підтримку для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, якщо такі з'являться на ОП; 7.6. Існує ряд заходів та нормативно визначених документів де визначені процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), вони є у вільному доступі на сайті ЗВО. Тому ЕГ група зробила висновок, що критерій 7 має зразковий характер і відповідає рівню А

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ проаналізувавши відповіді ЗВО на подані запити підтверджує систематичний перегляд ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» відповідно до процедури перегляду, яка регламентована Положенням про розробку та реалізацію освітніх ОП <http://surl.li/jdgaq>. У самооцінюванні даної програми чітко прописано, починаючи з 2020р., етапність перегляду та внесення змін щодо складу проектної групи, ОК, заміни навчальних дисциплін відповідно до пропозицій здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів, НПП. Оновлені ОП узгоджуються відповідно до діючого Положення та вводяться в дію наказом ректора по університету. Учасники зустрічей 2,3,4 засвідчили, що безпосередньо разом з проектною групою були учасниками перегляду ОП у 2023р. <http://surl.li/pjgtg>. Після обговорення, враховуючи якісні зміни ринку праці, подальші можливості конкурентоспроможності випускників, було сформовану таблицю пропозицій та змін <http://surl.li/pjjaq> до навчального плану в контексті перерозподілу кредитів та форм підсумкового контролю ОК, переводу із нормативного блоку у варіативну складову і навпаки, розширено каталог вибіркових дисциплін <http://surl.li/pgtmk>. Пропоновані зміни до ОП були затверджені на засіданні навчально-методичної ради факультету (протокол №9, від 16.05.2023р.) <http://surl.li/mpyed>, засіданні Вченої ради географічного факультету (протокол №11 від 17.05.2023р.) <http://surl.li/diivc>; <http://surl.li/pjhqg>. Оновлена ОП <http://surl.li/pjlni>; <http://surl.li/pewvr> була затверджена Вченою радою ЧНУ ім. Ю.Федьковича (протокол №5 <http://surl.li/pjjev>, від 29.05.2023р.) та затверджена в новій редакції наказом №225 від 30.05.2023р. <http://surl.li/mbxyc>. До прикладу, за пропозицією здобувачів з ОП було вилучено нормативний курс «Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства» і замінено на більш актуальний ОК «Земельні ресурси та розвиток агробізнесу» <http://surl.li/pewvr>. Під час перегляду змісту ОП беруться до уваги побажання здобувачів, які вони вказують в опитуваннях <http://surl.li/alpvz>. Ці факти підтвердив здобувач С.Кудрінський, який входить до складу проектної групи.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі освіти та студентське самоврядування зазначили на зустрічі з ЕГ, що регулярно беруть участь у процесі вдосконалення ОП та перебувають у постійному контакті із керівництвом випускової кафедри щодо даного питання. Представники студентського самоврядування вказали також, що цікавляться думкою здобувачів і після цього представляють проекти змін на зустрічах з керівництвом факультету та гарантом ОП. Одним із індикаторів студентоцентрованого навчання є залучення студентів до розробки, механізмів затвердження та моніторингу освітніх програм, що вказано у «Положенні про розроблення та реалізацію освітніх програм ЧНУ ім. Ю.Федьковича», пункт 3.7. Представники студентського самоврядування входять до складу Вченої ради факультету <http://surl.li/khycb> й мають можливість донести до членів ради побажання щодо покращення навчального процесу. Голова парламентської групи географічного факультету Д.Владійчук є членом ради стейкхолдерів при географічному факультеті <http://surl.li/mtxrm>. Також представники від здобувачів освіти є у методичній раді ЧНУ <http://surl.li/grcjk>, де аналізуються ОП ЗВО. Щодо опитування здобувачів даної ОП «Чи проводились зустрічі з гарантом ОП, за якою навчаєтесь, щодо роз'яснення її унікальності та особливостей реалізації?» – 87,8% респондентів відповіло - так.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Для сприяння розвитку ОП, якісної підготовки фахівців відповідно до змін ринку праці в ЗВО діє Рада стейкхолдерів <http://surl.li/jdiin>. Аналогічна функціонує і на географічному факультеті <http://surl.li/kquju>. Роботодавці активно залучаються до процесу вдосконалення освітньої програми, що було підтверджено на зустрічах ЕГ з гарантом ОП та представниками працедавців. Окрім того, до складу проектної групи, відповідальної за внесення змін до ОП, входять з боку роботодавців Х.Марчук, В.Рибчинський та В.Стратій. Усі пропозиції та побажання від стейкхолдерів були враховані як при розробці у 2020р. <http://surl.li/pjnl>, так і при переглядах у 2021р. <http://surl.li/pjgrg>; <http://surl.li/aflfj> та у 2023р. <http://surl.li/pjnpl>; <http://surl.li/pewvr>. Гарант програми зазначив, що в першу чергу враховувалися побажання інституцій, які виступали як бази практики для здобувачів ОП. Голова ради стейкхолдерів, начальник відділу супроводу реформ та аудиту місцевих рад Чернівецької обласної ради Петро Брижак, який був долучений до перегляду та оновлення ОП, брав участь в засіданнях кафедри, де обговорювалося внесення необхідних змін, які можемо простежити у таблицях змін та пропозицій при переглядах ОП <http://surl.li/pjgrg>. Рекомендації щодо удосконалення змісту ОП обговорювались під час зустрічей, круглих за участі державного експерта експертної групи з політичних критеріїв, юстиції, фундаментальних прав та державного управління Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції М. Рубчака та інших зацікавлених осіб <http://surl.li/pehji>. ЕГ зазначає, що співпраця із стейкхолдерами є налагодженою та результативною.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск бакалаврів за ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» планується на червень 2024 року, проте деякі здобувачі денної форми навчання навчаються за індивідуальним графіком, оскільки працюють за фахом (Кілару Андрій, Грекул Марія, Гарусов Андрій, Кудрінський Сергій, Лакуста Христина, Симака Віталій, Кривицький Віктор). Також ЕГ була надана можливість поспілкуватись із випускниками спеціальності 106 Географія, які засвідчили, що 90% з них працює за фахом вчителями географії, навчаються в аспірантурі та докторантурі, інші – дотичні до спеціальності. Вони висловили велику вдячність НПП географічного факультету за ті знання і вміння, які вони успішно реалізують в житті, не втрачають зв'язку з університетом, факультетом мають розгалужену мережу комунікації з ними через Facebook <http://surl.li/aptfa>, <http://surl.li/afkxv>, ділові зустрічі, взаємні консультації, спільні науково-практичні конференції, різдвяні коляди тощо. При ЧНУ діє Асоціація випускників (<http://surl.li/lqork>), яка на чолі із В.Кваснецьким створила інтерактивну карту випускників та студентів факультету (<http://surl.li/afclw>). В останню суботу березня на факультеті проходить зустріч з випускниками, де студенти ОП мають змогу почути історію їх кар'єрного шляху та поспілкуватись. Здобувачі ОП були присутні на таких зустрічах (<http://surl.li/nvgek>). Кафедра з 1991 року готує фахівців-географів, які сьогодні співпрацюють з кафедрою у якості стейкхолдерів (<http://surl.li/pjnvv>), беруть участь у заняттях та заходах (<http://surl.li/pexji>), приймають здобувачів на практику (<http://surl.li/pfwvm>), залучають до проєктів (<http://surl.li/pgrfh>). На сайті факультету (<http://surl.li/fmgpk>) та на кафедральному телеграм-каналі викладено інформацію про наявні вакансії.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЧНУ ім. Ю.Федьковича забезпечує своєчасне реагування на виявлені недоліки в ОП через ряд заходів, а саме: 1) у ЗВО діє Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти <http://surl.li/hilku>; 2) порядок моніторингу та удосконалення ОП деталізований Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм <http://surl.li/jdgaq>; 3) щорічний перегляд ОП та внесення відповідних змін відповідно до пропозицій здобувачів, стейкхолдерів, гаранта ОП та проєктної групи <http://surl.li/rewvr>. До прикладу, однією із проблем ОП - це недостатній фокус навчання на регіональний аспект та загребуваність ринку праці. Як результат, для покращення якості навчання, до переліку ОК було введено ОК7 Земельні ресурси та розвиток агробізнесу, ОК25 Географічні інформаційні системи та математичні методи обробки географічних даних, ОК38 Правові основи географічного менеджменту та ОК39 Управління регіональними проєктами <http://surl.li/pjnlol>; <http://surl.li/pjgrg>; <http://surl.li/pjnp1>. На зустрічі 6 підтверджено, що для удосконалення навчальних планів навчальним відділом було рекомендовано перейти від блокової системи ВК на каталогову, разом із збільшенням переліку дисциплін <http://surl.li/pjnp1>, <http://surl.li/pgtmk>, що розширило можливості індивідуальної траєкторії здобувачів на даній ОП. За час реалізації ОП не було виявлено суттєвих недоліків в освітній діяльності. Однак, незначні зауваження висловив гарант ОП під час зустрічі з ЕГ: 1) відсутність власних навчально-методичних матеріалів НПП за окремими ОК; 2) відсутність у робочих навчальних програмах НПП власних праць, які опубліковані у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Ці питання обговорювались на засіданні кафедри (2022: №14 від 1.09.; 2023: №1 від 25.01; №6 від 23.05; 15 від 26.09). Кожні 5 років проводиться внутрішній комплексний моніторинг факультету та кафедр <http://surl.li/jdgax>

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» первинна.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ переконалася, що в ЧНУ ім.Ю. Федьковича сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітніх програм, у тому числі програми «Регіональний розвиток і просторове планування». Система забезпечення якості освіти та освітнього процесу ґрунтується на відповідальності та контролю: 1) на університетському рівні – Центр забезпечення якості вищої освіти <http://surl.li/jdget>, комісія з навчально-методичної роботи <http://surl.li/pjzbg> та комісія з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту <http://surl.li/phrxx>. Центр забезпечення якості вищої освіти веде оцінку якості змісту та реалізації ОП <http://surl.li/mdfim>; 2) на факультетському рівні – навчально-методична рада факультету, комісія з питань забезпечення якості вищої освіти при Вченій раді факультету <http://surl.li/pjyww>; <http://surl.li/afldq>, Вчена рада <http://surl.li/diivc> та рада стейкхолдерів (дорадчий орган) <http://surl.li/kquju>; 3) на кафедральному рівні – НПП. Під час зустрічей ЕГ переконалася також, що усі процедури забезпечення якості освіти на даній ОП дотримуються належним чином. Представники різноманітних структурних підрозділів, здобувачі та науково-педагогічні працівники демонструють широку обізнаність із політиками та процедурами університету. Гарант програми демонструє відповідальне ставлення до розвитку та вдосконалення даної ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В академічній спільноті ЧНУ імені Ю.Федьковича сформовано культуру якості, зорієнтовану на дотримання високих стандартів у викладанні та навчанні. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти головною метою має постійне вдосконалення. Орієнтирами цієї діяльності є результати рейтингів ЗВО та НПП, а також опитування внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів освітнього процесу. До позитивних практик відносимо: залучення до обговорення ОП роботодавців регіональних управлінь, міжнародних практиків через гостьові лекції та голів ОТГ, які мають фахове спрямування у своїй діяльності; систематичне опитування здобувачів; розробники даної ОП змогли забезпечити ефективну систему зворотного зв'язку із здобувачами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін не виявлено. Рекомендуємо проводити семестрові анонімні опитування на географічному факультеті ЗВО, де реалізовується дана ОП щодо якості окремих ОК робочих програм та фахових компетентностей. Необхідно чітко виокремлювати опитування здобувачів на кожній окремо ОП для визначення задоволеності рівнем викладання і доступності навчальних занять з фахових дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Проаналізувавши сильні сторони та рекомендації щодо покращення освітнього процесу ЕГ дійшла висновку, що рівень відповідності Критерію 8 – В, адже в Університеті сформована культура якості вищої освіти, усі учасники освітнього процесу залучаються до участі у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. Однак, система опитувань здобувачів вищої освіти лише на початковому етапі і не дає очікуваних результатів. Рекомендуємо до організації освітнього процесу долучати як вітчизняних так і міжнародних науковців, політиків, практиків які б читали здобувачам вищої освіти професійні гостьові лекції і це було б позитивною практикою на ОП. Загалом, ОП «Регіональний розвиток і просторове планування» відповідає вимогам до Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ з'ясувала, що правила та процедури, які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу доступні для перегляду і завантаження. Необхідні документи можна знайти на вебсторінці ЗВО: <http://surl.li/kiwxb>. Зокрема доступні: Статут Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Від 15 квітня 2022 № 341) <http://surl.li/kinhr>; Положення про організацію освітнього процесу (Від 30 вересня 2019 протокол № 9) <http://surl.li/hikof>; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (Від 31 серпня 2020 протокол № 7) <http://surl.li/hjahp>; Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (Від 27 лютого 2020 протокол № 2) <http://surl.li/mcwvi>; Положення про порядок реалізації студентами права на вибір навчальних дисциплін (Від 30 червня 2020 протокол № 6) <http://surl.li/jysgl>. Всі ці документи є чітко визначеними й зрозумілими. На офіційному сайті кафедри та факультету можна знайти всю необхідну інформацію про ОП «Регіональний розвиток і просторове планування»: <http://surl.li/pkbwl>.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Не пізніше ніж за місяць до перегляду ОП на офіційному сайті факультету та кафедри були висвітлені оголошення для всіх зацікавлених сторін: <http://surl.li/pkbtm>. Пропозиції та зауваження можна надіслати на електронну скриньку гаранта ОПП: i.kostaschuk@chnu.edu.ua; попередні зміни були обговорені на засіданні кафедри. Обґрунтування перегляду ОП було розміщено на сайті факультету в оголошеннях: <http://surl.li/pjnp1>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті факультету оприлюднені ОП у редакції 2020, 2021 та 2023 років <http://surl.li/pjgle> , <http://surl.li/pjgsx> , <http://surl.li/pjjej> . Також доступні робочі програми, силабуси та навчальні плани: <http://surl.li/affwc> . Подана інформація є достатньою для інформування роботодавців, студентів й інших зацікавлених сторін та містить відомості щодо всіх її компонентів у необхідному обсязі та формі.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильними сторонами ОП у контексті відповідності Критерію 9 є: оприлюднення локальних документів на офіційному сайті ЗВО, в яких визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу; наявність у відкритому доступі самої ОП та усіх попередніх варіантів освітньої програми у редакції 2020, 2021 та 2023 років <http://surl.li/pjgle> , <http://surl.li/pjgsx> , <http://surl.li/pjjej> , Прозорість та публічність діяльності ЗВО є достатньою для формування необхідного рівня довіри стейкхолдерів. ЕГ з'ясувала, що правила та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу доступні для перегляду і завантаження. Необхідні документи можна знайти на вебсторінці ЗВО: <http://surl.li/kiwxb> . Всі ці документи є чітко визначеними й зрозумілими. На офіційному сайті кафедри та факультету можна знайти всю необхідну інформацію про ОП «Регіональний розвиток і просторове планування»: <http://surl.li/pkbwl>

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Виражених слабких сторін не виявлено. Рекомендації: покращити технічну роботу вебсайту факультету та кафедри; оприлюднювати пропозиції роботодавців після обговорення ОПП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Процес оприлюднення та представлення інформації про ОПП «Регіональний розвиток і просторове планування» ЧНУ ім. Ю. Федьковича відповідає критеріям прозорості та публічності. Зацікавлені сторони мають доступ до чітко визначених правил і процедур, а також до інформації про програму, що надається своєчасно та вичерпно. Слід зазначити, що цей підхід сприяє забезпеченню відкритості в освітньому процесі ЗВО. Загалом Критерій 9 відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Яворська Вікторія Володимирівна

Члени експертної групи

Габчак Наталія Францівна

Смолінська Анастасія Василівна